

Kis János: A világnézet magánügy

Éles viták Szombathelyen az SZDSZ helyzetéről, céljairól

(Munkatársainktól.)

A párt vezető testületeinek megválasztásával fejezte be a hét végén Szombathelyen tartott országos küldöttértekezletét a Szabad Demokraták Szövetsége.

A tanácskozás tükrözte az eltérő nézetek jelenlétét, nem egy esetben éles ütközését abban a pártban, amely a hely-

hatósági választásokon a legtöbb szavazatot kapta.

A szombati nap a szabad-
elvű szervezet ismert nagy-
ágyúinak főszereplésével zaj-
lott. A legtöbb felszólaló az
ország nehéz helyzetét ecsetel-
te. A különben mindvégig nyu-
godt küldöttgyűlés kitörő vas-
tapssal fogadta Tölgyessy Pé-
tert, a párt két hónapja hall-
gató sztárját.

— A politikai rendszervál-
tást — kisebb hiányosságaival
együtt — befejezettnek tekint-
hetjük — kezdte Tölgyessy —,
ám a gazdaság gyökeres átala-
kítása várat magára. Ma nem
azzal kellene elsődlegesen fog-
lalkoznunk, hogy Antall úr
hány minisztert vált le, s hogy
a kisgazdákat fel lehet-e cse-
rélni a fiatal demokratákkal.
Ehelyett a megoldást én ab-

ban látom, hogy aki képes a
konfliktusok gerjesztésére, mi-
nél előbb üljön le és tárgyal-
jon. Újra egy óriás kerekasz-
talra lenne szükségünk.

Tölgyessy utalt arra, hogy
nincs kormány MDF nélkül,
hiszen ez a párt több mint
negyven százalékot szerzett a
választáson, s ha megbukna,
akkor is ügyvezetőként mű-

(Folytatás az 5. oldalon.)

Újra Kis János az SZDSZ elnöke

Éles viták Szombathelyen a párt helyzetéről, céljairól

(Folytatás az 1. oldalról.)

ködni az új kormány felállításáig, de ez senkinek sem lenne jó.

Eörsi István író — akiről gyakorta elhangzik, hogy ő és köre testesítene meg a szociáldemokrata törekvéseket — egyetértve az előző nap előadói beszédét elmondó **Kis János** elnökkel, szükségesnek tartotta a különbségek tisztázását.

— Ha azzal vádoljuk az MDF-et, hogy a Horthy-rendszerhez nyúl vissza, ám közben mindenestül elutasítjuk az elmúlt negyven évet, s azt mondjuk az embereknek, hogy az mind semmi, akkor mi is a Horthy-rendszerhez megyünk vissza, s ez nem járható út. A jobboldal az jobboldal. Az MSZP-t alkalmatlannak tartom arra, hogy baloldali párttá váljon, s az országban nincs igazi baloldali párt. Nekünk ezt a kihívást fel kellene vállalnunk, hogy azok a dolgozók, akik nem akartak az MSZP-re szavazni, de nem választották a jobboldalt sem, bennünk még reménykedhessenek.

Soós Károly Attila pregnansabban fogalmazott. A parlament költségvetési bizottságának elnöke a titkolózás, a tehetlenség és a zűrzavar kormányának nevezte az Antall-kabinetet. Gazdasági helyzetünket a KGST és a szovjet belső piac összeomlásával drámainak nevezte, s mint elmondta, mindezek ellenére együtt kell működnie a szervezetnek a kormánypártokkal. Ha azonban a kormány tovább fáradozik saját megbuktatásán, arra is fel kell készülnünk a szabaddemokratáknak.

Szombat délután **Szabó Miklós** a liberalizmus és a szociáldemokrácia viszonyáról szólt. Hangoztatta: Magyarországon az utóbbi években a szociáldemokrácia azért nem tudott teret nyerni, mert nincs igazán tőkés osztály, amellyel szemben meg kellene védeni a munkavállalók érdekeit. A taxisblokádtanulmányokról szólva azt mondta, hogy szerinte „mindenki jól vizsgázott”: mind a kormány, mind az ellenzék, mind a vállalkozók.

Bauer Tamás közgazdász világos gazdasági programot sürgetett az SZDSZ számára. Mint mondta, ennek mindegyelőre a privatizációval, a keresetkorlátozással, a fizető-

képesség fenntartásával és a kiegyensúlyozott külgazdasági kapcsolatokkal kellene foglalkoznia. Megerősítette Kis Jánosnak azt a véleményét, hogy a politikai öröknek mielőbb együtt kell működnie az érdek-képviseleti szervezetekkel. Az MSZP-ről szólva Bauer azt mondta, hogy a pártot nem szabad „összemosni” előpártjával, az MSZMP-vel. Ha a Szocialista Párt valódi szociáldemokrata párttá válik, akkor az SZDSZ-szel valószínűleg több kérdésben azonos nézetet vall majd.

Mécs Imre sürgette, hogy az SZDSZ markánsabban határozza meg a vallási és nemzeti kérdésekhez való viszonyát, s hangoztatta, hogy ébren kell tartani az '56-os forradalom szellemét.

Pető Iván szerint annak idején a Németh-kormány több információt szolgáltatott a képviselőknek, mint a mostani. Pető azt mondta, hogy az Antall-kabinet még saját pártjait sem tájékoztatja kellőképpen. Vitatkozva Bauer Tamással, Pető úgy látja, hogy egy gazdasági program elkészítése jelenleg illúzió, mert nincsenek meg a hozzá szükséges

információk az SZDSZ számára. Márpedig egy válságkezelő programhoz nagy és szakértő államapparátusra van szükség. Pető közölte, hogy akik az SZDSZ-t óva intik a szociáldemokratizálódástól, azok viszont ne hirdessenek szociáldemokrata programot.

Solt Otília többek között arról szólt, hogy zavaró szakadékok tártong egyrészt a pártok és a társadalom, másrészt az SZDSZ vezetése és bázisa, illetve szavazói között. Solt szerint a párt számára nagy gondot jelent, hogy részint vállalkozásbarát, részint pedig az elesettek pártja. **Eörsi Máttyás** a privatizáció szükségességéről szólt, s mint mondta, nélkül elképzelhetetlen a gazdasági előrelelépés. **Haraszi Miklós** többek között az SZDSZ stílusváltásáról szólt a hallgatósághoz. Szerinte alapos önvizsgálatra van szükség az SZDSZ-en belül.

Szombat este, illetve vasárnapra virradó hajnalban hosszúságú ügrendi vita folyt az SZDSZ új alapszabályának tervezetéről. Erről nem született megállapodás, a küldöttek úgy döntöttek, hogy azt két hónapon belül egy rendkívüli

küldöttgyűlésen véglegesítik. Vasárnap a legizgalmasabb esemény a párt új elnökének, illetve új ügyvivő testületének megválasztása volt. A párt elnöke ismét Kis János lett (a másik jelölt Mécs Imre volt), míg a tizenegy tagú ügyvivői testületbe az alábbiak — köztük két vidéki politikus — kerültek be: Kis János (566 szavazattal), Pető Iván (540), Haraszi Miklós (478), **Hack Péter** (475), Magyar Bálint (471), **Wekler Ferenc** (442), **Rajk László** (436), Mécs Imre (398), **Béki Gabriella** (320), Soós Károly Attila (311) és **Hankó Faragó Miklós** (280). Ugyancsak megválasztották az SZDSZ új országos tanácsát. A jószolgálati és etikai bizottság elnöke Solt Otília lett.

Ugyancsak vasárnap a küldöttek elfogadták a pénzügyi beszámolót. Politikai határozatokat fogadtak el az önkormányzatokról, a lelkiismereti és vallásszabadságról, a kisebbségek védelméről, a szakszervezetekről, valamint a magyar gazdaság válságának leküzdéséhez szükséges intézkedésekről.

Pogonyi Lajos —
Rab László

A hit és a világnézet magánügy

A kongresszus végzetével Kis János nyilatkozott munkatársunknak, Pogonyi Lajosnak.

— **Péntek esti előadói beszédében ön szólt arról is, hogy megnyugtatóan körvonalazni kell az SZDSZ szellemi arculatát.**

— Megfigyelők mostanában sokat beszélnek arról, hogy a szabaddemokraták balra tolnak, a szociáldemokrácia úresen tatóngó helyére pályáznak — mondta Kis János. — Liberális és szociáldemokrata irányzatokat emlegetnek az SZDSZ-en belül, s feszült érdeklődéssel figyelik, hogy melyik kerekedik felül. Úgy gondolom, hogy nem volna tragédia, ha létezne két irányzat az SZDSZ-ben, egy liberális és egy szociáldemokrata. Ténylegesen azonban nem létezik. Az SZDSZ szociális elkötelezettségű, szabadelvű párt. Mondhatom, hogy nincs két párt az SZDSZ-ben.

— **Mi a véleménye arról, hogy egyesek a kormány le-**

mondását, illetve nemzeti egységkormány alakítását követelik?

— Az SZDSZ szerint nem látszik járható útnak sem az, hogy az Antall-kormány sikeres belső megújulására építsünk, sem az, hogy a kormány lemondását és nemzeti egységkormány alakítását követeljük.

— **Ön szólt egyfajta liberális minimumról is, amelyben Nyugat-Európában a konzervatívok és a szociáldemokraták is osztoznak. Magyarországon is megfogalmazható ilyesmi?**

— Igen.

— **Hogyan?**

— Úgy, hogy a hit, a világnézet, az életstílus kérdései a magánügyek világába tartoznak. Az állam felhagy a saját irányításának szándékával. A liberális minimum magába foglalja azt is, hogy a szocializmustól örökölt gazdasági válságot csak a magántulajdonú piacgazdaság gyors és következetes bevezetésével lehet

meghaladni. Végül a liberális minimum tartalmazza azt is, hogy a gazdaság stabilizálásával járó gazdasági konfliktusokat nem lehet a népszerűtlen döntések halogatásával elkerülni.

Tapsrend

Szombaton vastappsal köszöntötték a résztvevők a hosszú szünet után visszatérő Tölgyesy Pétert, aki korábban az SZDSZ parlamenti csoportjának vezetője volt. A háromnegyed órán át tartó elemzést többperces taps követte. A tudósítónak, aki a karzatról figyelhette a küldöttek reakcióját, érdemes volt megfigyelni, ki, hogyan és mennyi ideig tapsolt. Anélkül, hogy bármilyen következtetést is levonhatnánk ebből: alig-alig tapsolt Pető Iván, Haraszi Miklós, Solt Otília, Hodosán Róza és Magyar Bálint. Ezzel szemben hosszú-hosszú ideig tapsolt Bauer Tamás, Eörsi Máttyás, **Eörsi István** és még sokan mások.

A falon egy reklám volt olvasható: Egy korrekt kapcsolat...

P. L.